

prima instanță: A. Negru
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Ala Cobăneanu
Judecătorii	Ion Druță, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Pedureț Igor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Pedureț Igor cu privire la încasarea datoriei, penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Pedureț Igor,

c o n s t a t ă

La 10 septembrie 2014 ÎM „Moldcell” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pedureț Igor cu privire la încasarea datoriei în sumă de 326 251,04 lei, penalității de întârziere în mărime de 163 124,52 lei, a cheltuielilor de recuperare a datoriei în sumă de 1000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1411,29 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 septembrie 2015, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Pedureț Igor cu privire la încasarea datoriei, penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

-S-a încasat de la Pedureț Igor în beneficiul ÎM „Moldcell” SA suma de 326251, 04 lei cu titlu de datorie și 163 125, 52 lei cu titlu de penalitate.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 octombrie 2015 Pedureț Igor a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 septembrie 2015

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Pedureț Igor, și i s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 11033,29 lei pînă la data de 10 februarie 2016, explicându-i apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile

menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Totodată s-a comunicat părților că chestiunea privind primirea cererii de apel v-a fi examinată în ședința de judecată la data de 11 februarie 2016, ora 11:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 a fost restituită cererea de apel declarată de Pedureț Igor.

La 26 februarie 2016 Pedureț Igor a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 cu remiterea cauzei în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu încheierea contestată și o consideră ilegală.

Indică recurentul că în ședința din 11 februarie 2016 a prezentat instanței de apel probe că la moment este în imposibilitate să achite taxa de stat și a solicitat amânarea achitării sau reeșalonarea acesteia însă instanța de apel nu a ținut cont de cele invocate.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului s-a constatat că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 11 februarie 2016, iar recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 a fost declarat de Pedureț Igor prin intermediul Oficiului Poștal, la 26 februarie 2016, în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 11 februarie 2016 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum s-a stabilit, la 28 octombrie 2015 Pedureț Igor a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 septembrie 2015.

La cererea de apel nu a anexat dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 decembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Pedureț Igor, și i s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 11033,29 lei pînă la data de 10 februarie 2016,

Totodată i-a fost explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, cererea de apel declarată de Pedureț Igor, a fost restituită.

Cu referire la cele enunțate, Colegiul reiterează prevederile art. 364 alin. (1)

CPC potrivit căruia cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin (1) lit. d), alin (3) și alin (4) CPC în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Respectiv, Colegiul învederează obligativitatea impusă de prezenta normă persoanelor fizice sau juridice de a prezenta la depunerea cererii de apel dovada de plată a taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Astfel, potrivit art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) CPC.

Potrivit art. 16 CPC (caracterul obligatoriu al actelor judecătorești), hotărîrile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degrevează de îndeplinirea obligației procedurale.

Subsecvent, Colegiul reiterează că conform art. 56 CPC participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Art. 61 alin. (1) CPC expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În această ordine de idei colegiul reține că argumentele invocate în cererea

de recurs de către Pedureț Igor indică direct nerespectarea drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, Pedureț Igor la depunerea cereri de apel nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, drept prevăzut la art. 85 CPC.

Astfel, colegiului reține că recurentului nu i se încalcă dreptul de a se adresa în instanța de judecată, doar că, adresarea trebuie să fie în modul stabilit de lege, iar legea prevede achitarea taxei de stat la depunerea cereri de apel și indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Mai mult, prin încheierea contestată recurentului i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, ceea ce implică posibilitatea exercitării dreptului său, conform prevederilor legale.

Instanța de recurs mai constată că, participanții la procesul de judecată odată ce au inițiat proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ în derularea procesului. Or, Pedureț Igor nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

În astfel de circumstanțe, avînd în vedere faptul că odată cu expirarea termenului, apelantul nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a dispus prin încheierea din 11 februarie 2016 restituirea apelului declarat de către Pedureț Igor în temeiul art. 369 al. (1) lit. a) CPC.

Or, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art. 110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art. 113 al. (1) CPC.

În această ordine de idei, Colegiul reține că neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat ori solicitarea de la scutirea acesteia, drept prevăzut la art. 85 CPC, indică direct la nerespectarea drepturilor sale procedurale, în măsura stabilită de normele de drept procedural, de aceea instanța de apel în temeiul legii a dispus obligarea apelantei de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, or înaintînd cerere de apel fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cunoscînd despre necesitatea prezentării acesteia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de aceasta.

Analizînd prevederile normei descrise în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor menționate, mai mult, consideră precizarea recurentului precum că a fost în imposibilitatea de a achita taxa de stat, neîntemeiat și declarativ, or acesta în conformitate cu prevederile

legale urma să solicite acordarea unui termen suplimentar în interiorul căruia să înlăture neajunsurile menționate.

Art. 115 CPC al RM prevede că la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

Colegiul reține că este neîntemeiat argumentul lui Pedureț Igor precum că a solicitat instanței amânarea achitării taxei de stat sau reeșalonarea acesteia însă instanța de apel nu a ținut cont de cele invocate și nici nu s-a expus asupra acestuia, or acesta nu a administrat nici o probă pertinentă și admisibilă ce ar demonstra că întradevăr a solicitat instanței de apel cele ivocate, deoarece conform procesului verbal al ședinței de judecată din 11 februarie 2016 se constată ca acesta doar a indicat că nu a avut posibilitatea să înlăture neajunsul menționat, însă careva solicitări nu a înaintat (f.d. 26 V. III), iar cererea prin care invocă recurentul că a solicitat scutirea de la plata taxei de stat din cauza situației materiale precare anexată la cererea de recurs (f.d. 36, 50 V.III), nu a fost prezentată instanței de apel spre examinare și nici nu este timbrată, din care considerente instanța de recurs consideră argumentele invocate declarative.

În această ordine de idei Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs de către Pedureț Igor indică direct nerespectarea drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat de către Pedureț Igor.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Pedureț Igor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Pedureț Igor cu privire la încasarea datoriei, penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Druță

Galina Stratulat